

Gazeta
1991-yil
21-martdan
chiqa boshlagan

Ishonch

O'zbekiston kasaba uyushmalari Federatsiyasining nashri ● 2014-yil 20-fevral, payshanba № 24 (3373)

Курултой

Ўзбекистон металлургия ва машинасозлик саноати тармоқлари ходимлари касаба уюшмасининг навбатдан ташкири V курултойи бўлиб ўтди. Унда делегатлар, касаба уюшма фаоллари ҳамда ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштирок этишиди. Тармоқ ходимлари касаба уюшмасининг 2010-2013 йиллар давомиди олиб борган фаолияти ва ғелгуси-даги вазифалари ҳақида тармоқ Марказий кенгаши раиси Шавкат Адилов майзуза қилди.

Самарадорлик омили

Таъкидланганидек, Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг V Курултойи, тармоқ ходимлари касаба уюшмаси IV курултайдан келиб чиқкан вазифалар ҳамда хисобот даврида белгилаб олинган устувор йўналишларни амалга ошириш доирасида майян ишлар қилинди. Жумладан, иктишимий шерикликнинг асосий механизmlари бўлган жамоа келишувлари ва шартномалари имкониятидан самарали фойдаланишлари кўрildi. Боз келишув асосида тармоқ келишувлари ҳайта кўриб чиқилиб, унрага меҳнаткашлар, айниқса, аёллар ва ёшлар манфаатлари химоясинын кучайтиришга қаратилишга кўшимча имтиёзлар, Халқаро меҳнат ташкилотининг мамлакатимизда ратификацияни қилинган конвенциялари бажарилишни таъминлаш юзасидан вазифалар белгилаб олindi. Ўз навбатида, жамоа шартномаларида ходимлар унун имтиёзлар кўлами кенгайшига эршилди. Жумладан, 2012 йил 3975 нафар фуқаро ва 1286 та оила иктиномий кўмак олган бўлса, утган йили 4664 нафар фуқаро ва 1442 та оиласа шундай ёрдам кўрсатилиди.

Аъзоларни хукукий жihatдан химоялашга алоҳида этибор каратиди. Жумладан, 2012-2013 йилларда тармоқ Марказий кенгashi ва соҳа бўйича республика бирлашган кўмитасига ёзма, оғзаки ва «Ишонч телефонлари»га келиб тушган меҳнат низолари оид 155 та мурожаат бўйича белуп хукукий маслаҳат берилди. Фуқаролар мурожаатларининг таҳлилий якунлари бўйина меҳнат конуничилиги рион этиши, хукузбузлар холатларининг олдини олиш юзасидан касаба уюшмалари Федерацияни, тармоқ тизимидағи соҳа бўйича республика бирлашган касаба уюшма кўмитаси, бошланғич ташкилотлар ҳамда бошқарув идоралари ўтрасида ҳамкорлик алоқалари ўтнatiди.

Маълумки, корхоналарда хавфзис меҳнат шароитларининг тўғри ташкил этишини ходимларни интизомли бўлиш ва ўз навбатida, меҳнат унумдорлигини оширишга, ишлаб чиқаришдаги баҳтсиз ходисалар, асбоб-ускуналар бузилиши ва бошқа ҳолатларнинг камаймаси, ишлаб чиқариш самарадорлигининг ошиши ва корхона баркарорлигига олиб келади.

Корхоналарнинг жамоа шартномалари ва ҳар йили тузиладиган «Меҳнат муҳофазаси бўйича битим»ларга тармоқ касаба уюшмаси ва иктиномий шериклар тўртасида имзолangan иктиномий-иктisodiy масалалар юзасидан ўзаро келишувлар асосида меҳнаткашларнинг иш шароитини яхшилаш, ишлаб чиқариш бинонлар, иншоотлар, машини бинолар ва иш жойларини меҳнат муҳофazasi бўйича меъeri талабларга мос келтириш, махсус кийim-бош, пойбабал ва шахсий химоя воситалари борадан таъминлаш, ишчиларга яхши иш шароитлари яратиш ва баҳтсиз ходисаларнинг олдини олиш бўйича аниқ тадбирлар киритilayti.

(Давоми 2-саҳифада).

Ватан химояси — муқаддас бурч

Аскарлар уйига кузатилмоқда

Тошкент Олий умумкўшин кўмандонлик билим юртида муддатли ҳарбий хизматни ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни уйига кузатиш маросими бўлиб ўтди.

Тадбир Президентимизнинг 2013 йил 20 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистон Республикаси fuқарolарининг муддатли ҳарбий хизматга наебатдаги чакирилган ҳамда белгиланган хизмат муддатларини ўтаб бўлган ҳарбий хизматчиларни Куролли Кунлар резервига бўшатиш «Тўғрисида»га Қарорига мувофиқ ташкил этиши.

Тошкент Олий умумкўшин кўмандонлик билим юрти мамлакатимиз Куролли Кунлар учун ююри малакали офицер кадрлар тайёрлаб берадиган етакчи олий ҳарбий ўқув мусассасаларидан бириди. Бу ерда курсантларнинг интеллектуал жиҳатдан юқалиши, замонавий ҳарбий билим ва кўник-

маларни пухта эгаллаши, спорт билан шуғуланиши учун барча зарур шароитлар яратилган.

Кузатиш маросимида Ватан олдидағи бурчани намунали ўтаган аскарларга фахрий ёрлиқлар, Тошкент Олий умумкўшин кўмандонлик билим юрти раҳбариятинг олий таълим мусассасаларига имтиёзлар ўқишига кириш имконини берадиган тавсияномалари топширилди. Мазкур тавсияномалар мамлакатимиз олий ўқув юртларига ўқишида кирища тўлпанадиган энг ююри баллнинг 27 фоизи миқдорида имтиёз тақдим этишини таъкидаш жоиз.

— Тошкент Олий умумкўшин кўмандон-

лик билим юртида муддатли ҳарбий хизматни ўтаганимдан хурсандман, — дейди самарқандлик Мироншо Ниёзов. — Сарлаш танловларидан мувafferиятли ўтиш учун китоб мутоласига кўп вақт ажратдим, спортнинг кикбоксинг турнири билан жиддий шуғуландим. Бугун ёрни тарк этабейт бўлсан-да, ёзда билим юртига курсант бўлиб кайтишимга ишонаман.

Р.БОНДАРЧУК,
ЎЗА мухобiri.

СУРАТДА: тадбир иштироқчилари.

Аскар ёқубов
(ЎЗА) олган сурат

Икбол МИРЗО, Ўзбекистон халқ шоири

Президентимизнинг «Ўзбекистон халқ шоири Муҳаммад Юсуф таваллудининг 60 йиллигини нишонлаш тўғрисида»ги Қарори адабийтимизга, иход ахлига хурмат-этиромининг ўзига хос ифодаси бўлди.

«Ўзбекистон, жоним тўшай соянгга...»

Муҳаммад ака ўз шеърларига куйиб кўйгандек ўшшарди: содда, самимий, ростгўй... Айтганча, самимий дегани нимани англатади, бирордари азиз? Кўп ишлатилганидан дехоннинг кетменидев ялтиллаб кетган бу сўзининг киёфаси канака? «Унинг шеъларидан самимиган балқиб туради», деб ёзишидан олимпиримиз. Хеч тасаввур қиломайман-да. Еки бу юракдан чиқсан, дустонда айтилган гап деганим?

Каминанинг охиз фикрича, истедод кирраларидан бири — са-мимият. Бу таъриф остида мадроналик, тўғрилик, тил ва дил билиш, инсон қалбини теран хис қилиш, ҳолатда кира олиш... лар бор.

Муҳаммад ақаңнинг дастлабки шеърларини ўқиганимдан кизғандозор адидра почалари шимарилган ўспирин кўшга қараб шошмасдан кетаётгандек туюларди. Яна унинг шеърларидан эндиға кўшкулук бўлган ялпизнинг ҳуддиларини турядим. Хулас, гирт ўзбекча манзара, кафирят эди бу. Тўғри, ҳаммамиз ўзбекча ёзмасиз, лекин хамма ҳам ўзбекона ёзолмайди.

Муҳаббат, эй гўзл изтироғи,
Қоматимни букиб кўйдиган тираб,

Қўрганига кўйлини тираб,

Юраганим тўкиб кўйдинг-ку...

«Юраганим адо бўлди», «вайрон бўлди», «яра бўлди», ҳатто, «харх бўлди» каби китобий жумлалар кўп. Муҳаммад ака эса росмана халқона қилиб айтади. Шеърини ўқиб юракининг тўкиб катеди.

Ёшлиқдан жуда шеърсевар эдик. Яхши шеърлар ўз-ўзидан ёд бўлиш коларди. Бир-биримизга айтиб чарчамаслик. Мусобақалашардик ҳам. Севимли шоирининг сурратарини албом киладиганлар ҳам кўп эди. Кизик, газет-журналда чиқсан расмига қараб одамнинг яхши-ёмонлигини сезсан бўлади. Сизга ҳам шундай кўринадими? Муҳаммад Юсуфнинг «Ёшлик» журналидаги катта сурати талабаларнинг деяри ҳамма ёткоҳнасида осиглик турарди. Уша ним, табассум, кўзи аллангирсан, ўзи кўшинирган. Ониги, базъи қизлардан ўша расмларни рашик қилардик. Биз ҳам шоирликка ўзимизча номзод эдик-да.

(Давоми 4-саҳифада).

Конференция

Сурхондарё вилоятини касаба уюшмасининг навбатдан ташкири VI конференцияси бўлиб ўтди. Унда делегатлар, касаба уюшма фаоллари, ҳамкор ташкилотлар вакиллари иштирок этишиди. Конференцияни бирлашма кенгаси раиси А.Ахмедов кириш сўзи билан очди.

Эзгуликка кўнгил пайваста

Хисобот даврида касаба уюшма фаолларининг сайд-харкати асосан меҳнат-харкатлар ва уларнинг оила аъзолари, иктиномий-иктisodiy, хукукий мамfaатларини химоя килишга қаратиди. 2010 йилнинг июл ойидан шу кунга қадар жамоа шартномалари орқали 19880 нафар фуқаро ва 17036 та оиласа 4,1 млрд. сўмлик иктиномий кўмак кўрсатиди. Бундан ташкири, 1550 нафардан зиёд аёлга кўшишча таътил берилди. 1000 дан

зиёд аёлнинг ҳомиладорлик ва түғиш билан боғлиқ ташкилотлари узайтирилди. 500 дан ортик кўн болали аёлга кискартирилган иш куни кўнни фидо килган ҳарбий хизматчиларни оиласида, маддий ёрдам кўрсатиди. 100 га якин ишловчи байналмилан жангчилар иктиномий химояга олинди. Турлий байрамларда 30517 нафар кам таъминланган, кўп болали оиласар фарзандларни, «Мехрибонлик» ўйи тарбиялашувчилари, якка-ёлғиз, ўзгаришлар парваришига мухтож кек-

Маънавият

Самарқанд вилоятини касаба уюшмасинида ташкилотлар томонидан меҳнат-харкатлар ўтасида маънавий тарбибот ишларини кучайтиришга алоҳида. Тизимда фаoliyot олиб бораётган 3811 та бошлангич касаба уюшма ташкилотида ҳафтанинг муайян куниди «Маънавият соатлари» ўтказиб келинаёт.

Касаба уюшмалари ҳамкор ташкилотлар билан ўтган йили мингдан ортик маънавий аҳолик ва ҳарбий-ва-тапшарвонлик мавзуларида тадбирлар ташкил этиб, уларда 40 мингдан ортик меҳнаткаш ва уларнинг оила аъзолари иштироқи таъминланди. Бундан ташкири, ташкилот, корхона ва мусассасаларда ёш авлод камолига хизмат кулуви ом-

рифий ва спорт тадбирлари ҳам бирлашма дикқат марказида бўлди.

Хисобот юзасидан сўзга қўмўртган туманни «Ободонлаштириш» давлат корхонаси бошлангич касаба уюшма кўмитаси раиси Э.Кархоров, Талъим, фан ва маданият ходимлари Шўрчи туман кенгаси раиси Э.Худоёров, «Жарқуронгнефт» ОАЖ касаба уюшма кўмитаси раиси Э.Турсуналиев сўзга чиқиб, фикр ва мулоҳазалари, тақлифларини ўтага ташкил этиши.

Конференцияни ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг навбатдан ташкири VI Курултойига делегатлар берилди.

Бу каби эзгу ишларнинг тобора кенгайб бор-этири.

Иктиномий шериклар

билим ҳамкорлик янада мус-

тахкамланди. Маданий, мав-

рилий ва меҳнат фах-

рийлари, мустақилигимизни

химоялашда жонини фидо

килган ҳарбий хизматчилар-

ни оиласида, кундан кундан

хизматчиларни килиб олди.

«Маънавият соатлари»

билимни килиб олди.

Маънавий юксалиши, ўзликинглашга килиб олди.

Маънавий ташкилотларни

билимни килиб олди.

Фаолиятга НАЗАР

Реклама ўрнида

Юртбошимиз раҳнамолигида кичик бизнес ва хусусий тадбиркорники ривожлантириш борасида амалга оширилаётган ислодотлар ўзининг юксак самараларин бермоқда. Бу жараён мамлакатимизда банкмolia тизими томонидан кулай ишбилармонлик мухитини яратиш юзасидан ҳәётга изчил татбиқ этилаётган чора-тадбирларга бевосита боғлиқ.

Айни пайтда Республика мизнинг тижорат банклари милий хизмат кўрсатишнинг барча соҳаларида фаолият кўрсатиб келмоқда. Жумладан, «Микрокредитбанк» ОАТБнинг Кашкардаде виляти филиали томонидан якка тартиба иш бошлаган тадбиркорлар, касанчаларга кўмаклашидан то оиласий тадбиркорлик, кичик бизнес, хизмат кўрсатиш ва ишлап коллеж битирувчилари, аёллар тадбиркорлиги ҳамда фермерларни ривожлантиришгача бўлган кенг кулемли ишлар ҳақиқиравища эътироға сазовор бўлаёт.

Бугунги кунда вилоятда банкнинг 10 та филиали ва 30 та минибанки орқали мизозларга сифатли ва намунали хизмат кўрсатиб келинмоқда. Масалан, 2013 йил давомида банк филиаллари барча милиялашган борасида хисобидан 64 миллиард, 227 миллион сўм кредит ажратди. Сармоялар хисобига 10 640 нафардан зиёд янги иш ўрни ташкил этилди.

Хусусан, молия муассасаси хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш учун 435 нафар тадбиркорни 7 миллиард, 175 миллион сўмлик микрокредит билан таъминлашга муваффақ бўлди. Натижада, 1874 та янги иш ўрни яратилди.

Кишилкодардаги бунёдкорлик бисо ишмиз риванқ топмоқда, — деди дехонободлик ёш тадбиркор, «Yunusov Dilshod» хусусий корхонаси раҳбари Жасур Тангикулов. — 2013 йилда алюминий профилларидан замонавий эшик-ромлар ишлаб чиқариш учун банкдан 30 миллион сўмлик кредит олди. Шароит бўлса, омад ҳам келаверар экан. Пойтахти мизда бўлиб ўтган «BANKEXPO — 2013» кўргазмасида иштирок этиб, имтиёзли кредит соҳибига айландим. Шунингдек, беш нафар

коллеж битирувчисини иш билан таъминладик. Таъкидлаш жоизки, мамлакатимизда ёш тадбиркорларга, айниска, касб-хунар коллежлари битирувчиларини кўллаб-куватлашга хиддий эътибор қартилмоқда. Банк томонидан коллеж битирувчиларига тадбиркорлик фаолиятини бошлашга кўмаклаши мақсадида ўтган йил 559

лоихалари хам кўллаб-куватланмоқда. Бу борода Президентимизнинг 2009 йил 26 январдаги «Озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқариши кенгайтириши ва ичи бозорни тўлдириш юзасидан кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори мухим аҳамияти касб этэтири. Мазкур қарорга асосан 9 миллиард 540 млн. сўмлик микромилий хизматлар кўрса-

дан оиласий тадбиркорликни ривожлантириш учун ахрятилган 1 миллиард 573 млн. сўм кредит маблағи эвазига

хунармандчиликни ривожлантириш мақсадида банкдан 20 млн. сўм сармоя олгандик. Хозирда зардўзлик маҳалладаги ўн беш нафар хотин-киз ишли бўлди. Натижада, маҳалладаги ўн беш нафар хотин-киз ишли бўлди. Келгисида фаолиятимизни янада ривожлантириш, кўшимча иш ўринларини ташкил этмоқчилик.

«Микрокредитбанк» фаолиятидан оиласий тадбиркорликни бошлаган ёш оиласи-лар хам маминун. Банкнинг вилоятли филиали томонидан ўтган давр мобайнида 264 та ёш оиласи 2 млрд. 603 млн. сўмлик кредитлар ахрятилди хамда 701 та янги иш ўрни яратилди.

Яна бир мухим жihat, бу «Гўзал ҳаёт», «Барака», «Обод юрт», «Фаровон турмуш», «Ёёл қувон», «Истемол тухфаси» сингари йигирмага яки ономат турларининг мизозларга тақлиф этилганлиги бўлди. Ушбу ономат турларининг жорий этилиши банк мизозлари сочининг янада ортишига заминати.

Аёллар тадбиркорлигини кўллаб-куватлаш мақсадида ўтган йили 476 нафар тадбиркор аёлга 5 миллиард 401 миллион сўмлик микрокредитлар ахрятилди. Бу 1630 нафардан ортиқ янги иш ўрни яратилишини таъминлади.

— Фаолиятимизни ривожлантириша банкнинг хиссаси катта бўлмоқда, — деди Шахрисабза туманидаги «Asqar Naimov» хусусий корхонаси раҳбари Матлуба Юлдошева. — Миллий

мингдан ортиқ янги иш ўринлари яратилди. Шунингдек, миллий хунармандчиликни, касаначаликни кўллаб-куватлаш ҳам банк фаолиятинг мухим йўналишлари сифатида эл оғизга тушиб улгаруди.

— Фаолиятимизни ривожлантириша турмушларни парваришига яхшига кўнглини таъминлашади. — деди гузорлик тадбиркор, «Zulfiya Ziyo» хусусий фирмаси раҳбари Зулфия Рахабова. — Паррандачиликни ривожлантириш учун банкдан 39 миллион сўм кредит олгандик. Хозирда 2500 та «Бройлер» зотли ҳамда тухум этишишига мақсадида 2000 та «Ломан Брайун» зотли товуарлари парваришиламиз. Натижада ёмон эмас. Хар куни туманимиз ахолисига 1200-1500 та тухум ётказиб бермоқдамиз.

Мизозлар манфаати фаолиятинг асосий тайомлига айланган банк жамоаси таракқиёт ва фаровонлик учун хизмат қилидиган лойхаларни кўллаб-куватлашни. Соғлом бола йилида ҳам изчил давом эттироқмади.

Насиба ИСМАТОВА,
«Ishonch» мухбири

Шундай килиб, Финли хоним тўқиз ўй аввали кассета учун 13 февралда хибса олини. Бир суткадан кейин уики минг АҚШ доллари мизоридаги гаров пули эвазига озодликка чиқарилди.

Метеорит портлади

Аргентинанинг Санта-Фе провинцияси худуди осмонида метеорит портлади. Бу ҳақда маҳаллий обсерватория ходими мәълумоти асосида Agence France-Presse хабар тарқатди.

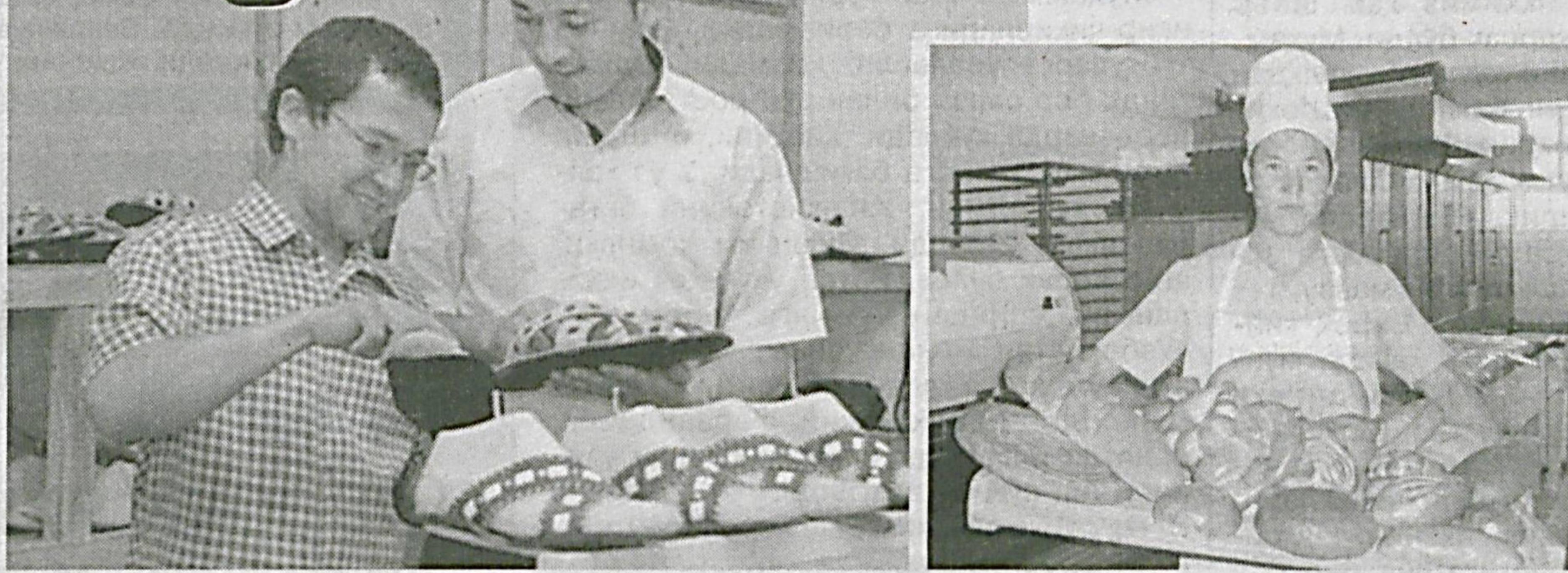
Санта-Фе шаҳри Буенос-Айресдан 350 километр шимолигарбда жойлашган. Шаҳар ахолиси маҳаллий вакт билан соат 10:00 да осмонда ёрқин чақнашни кузатишган, унинг ортидан эса кучли портглаш овози эшилтилган. Портглаш тўлкини кутидан уйлаш ва ер зириллаш кетган. Натижада бинолар талафот кўргани ёки кишилар жаборланган ҳақида маълумот берилмаган.

Табиий ходисани ўрганишга киришган олимпийнин фикрича, буларнинг барчаси осмонда метеорит портлаши аломатларидир. Аммо хозирча мазкур худудда биронта ҳам самовий жисм парчasi топилганий. Обсерватория мутахассислари метеорит бўлалари атмосферада кўйиб кетган бўлиши мумкин деган таҳминин илгари суришимоқда.

Интернет хабарлари асосида ЎзМУ хукукшунослик факултети талабаси Обиджон ЖУМАКОУЛОВ тайёрлади

Фаровонликка муносиб ҳисса

миллион сўм микдорида кредитлар ахрятилди. 290 нафардан ортиқ 400 нафар тадбиркорни мизозларга сифатида яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

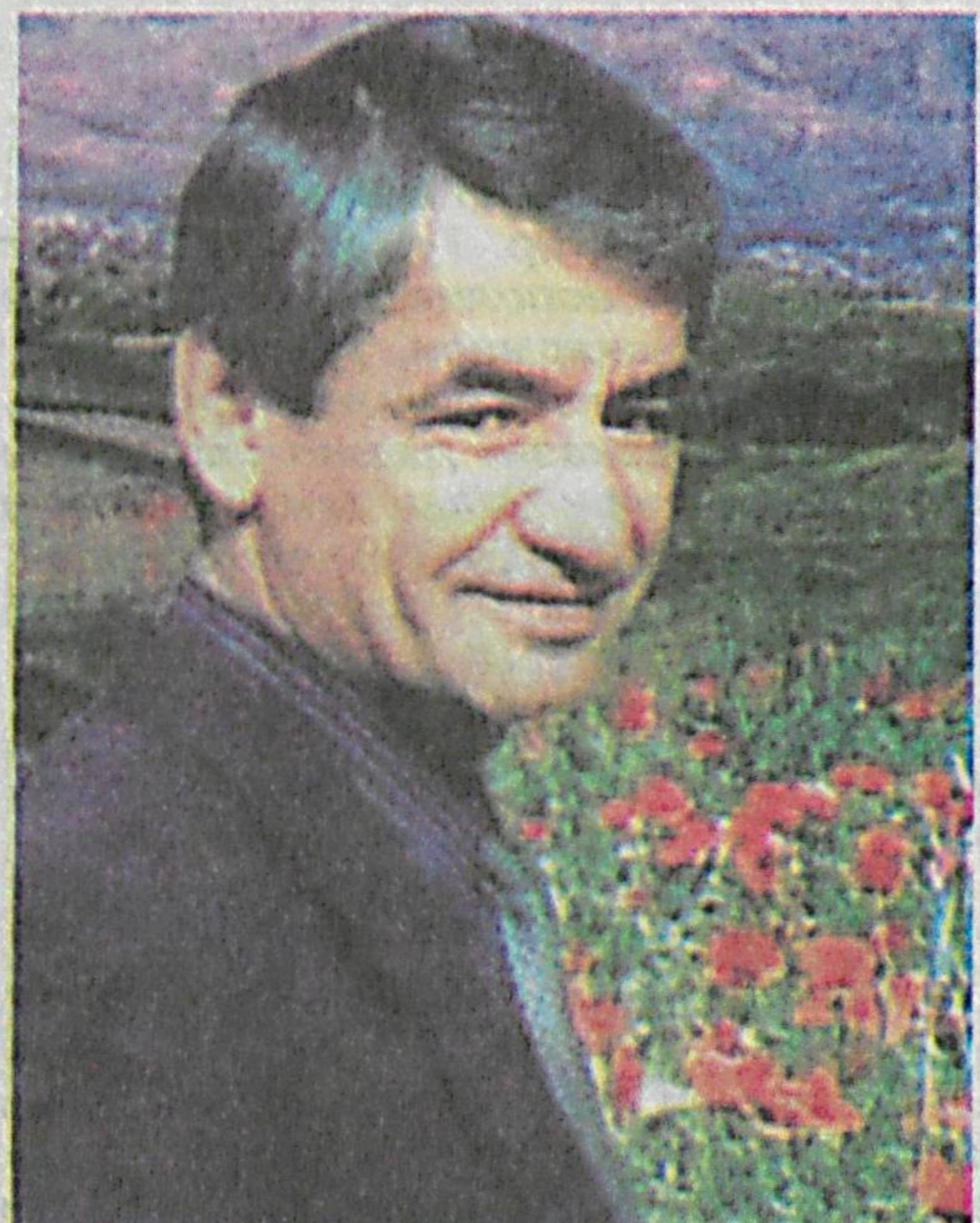
тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар түргисида» ги Карори асосида ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни яратилди. Бугунги кунда улар турли йўналишларда ўзлари учун яратилган имкониятдан учмана-ри фойдаланишга ҳаракат кильмоқдалар.

Саноатни ривожлантириш ахолини иш билан таъминлашда мухим аҳамияти касб этади. Банк томонидан мизозларнинг ана шундай

тилди. Давлатимиз раҳбарининг 2009 йил 28 январдаги «Махаллий ноозик-овқат иштимол тадбиркорликни ишлаб чиқариши кенгайтиришини рағбатлантириш борасидаги кўшимча чора-тадбирлар тү

«Ўзбекистон, жоним тўшай соянгга...»

(Давоми. Бошланиши
1-саҳифада).

1988 йил. Биз филология факультетининг иккичини курс талабасимиз. Замон олагувор, рост-ёлғон арашад, кизил империя тагига сув кета бошлаган давларни яхши эсласнинг керак. Ихитомий дард дегандага, албатта, унга малҳамдек бўлиб Муҳаммад аканинг шевълари ёдинигизга тушар. «Бободеҳон», «Ўзбек иши», «Нега йигламайсан», «Уруш бўлмасин», «Пахта», «Биринчи синф болалари», «Сўрқор...». Хар биро жамоатчилик томонидан катта воея сифатида қабул килини, кизгин муҳокма-мунозараларга сабаб бўлганди. Уша йили ёз бошида Фарғонадаги Марказий стадионда катта концерт ташкил қилинди. Сизга ёлғон, менга чин, футбол томошасига бунча муҳлис тушмайди: ўтирган жой йўқ, тумонат одам. Сабаби бор-да, ахир, кимсан Таваккал Кодиров бошчилигига бўйи Охунжон Мадалиев торини созлаб турган бўлса, бўёғда эса Анвар Обиджону Муҳаммад Юсуфлар чиқиши кутилаётган бўлса... Концерт ўз ўтилга, Анвар аканинг олтиариқча ҳазилга йўғрилган шевълари томошабинларни бир қўйқирилат олди. Устоздан сўнг набавт «ўшларнинг севимли шоирни Муҳаммад Юсуфга» берилди. Муҳаммад ака, ўзига хос сал кийрихонкор одим отиб, минбарга кўтарили. Стадион сув қўйғандек жим. Халк ўз дардак шоирдан ҳар доимидек кутимаган бир шеър кутияти. Шоир биророз бўғик, узук овозда «Дўлпи» шевъни ўқи бошлади. Мен ҳозиргина Муҳаммад ака ўқиган «тандирдан янги ўзилган» шевъни тутилмасдан бамайлихотир ёддан айтиб бермодка эдим. Шевъ тугади. Шоир менга бироз ажабланиб, ҳам иккисини карида. Кейин гап нимадалигини тушиуни, «Койй! Иккимиз битта шевъни ёзиб қўйимиз», деб ҳазиллашди-да, сочинидан гижимлаб, пешонамга пешонасини дўстона уриб кўйди. Шоирнинг илтифотидан даврага янада файз киргандай бўлди...

***

«Мен жумла жаҳонни севаман, бутун инсониятни жоним садага», деб айтиш осон. «Бутун дунё оналарига гулдан ҳай-кўлман», деб ҳаммаям айтольди. Лекин биттагина одамни яхши кўриш, қадрлаш, унга яхшилик анча мушк кул иш. Ён кўшинига керак пайтада ёрдам беролмаган одам жаҳонга нима килиб берарди дейиз. Буюк Навоий бўлғанин «Кимки бир кўнгли бузуқни хотирин шод айлагай...» деб ёзмagan.

1994 йили Набижон Бокий раҳбарли-

кининг бошига кийгазди. Яна қарсак, яна олкиш. Бу ўзига хос совринда ўзбекона тисмол бор эди, назаримда.

Ўша куни ошом Водилга — Турсунали полвоннига зиёфатга жўнадик. Муҳаммад аканлар алоҳида енгил машинада, биз полвоннинг томоша машинасида. Полвон акани биласиз, яхши шеърнинг, ҳақиқий шоирнинг кули. Эҳ-хе, бу дарёдил инсон туфайли қанчадан-канча ижодкорлар бир-бирини таниган, топган, кўнгли ўстан. Аканинг саҳовати ҳам ўшанча бор. Ўша кечак ҳақиқий назм ва наво кечаси бўлди. Асосий ҳаракамон, албатта, Муҳаммад Юсуф. Табиийки, даврадагилар шоирдан янги шеър сўраши. Муҳаммад ака шошмасдан чўнтигидан тўрут буқланган қозоғини толзорда юзлаб одам йигилган, байрамона шукух хукмонр эди. Ростдан хам Муҳаммад Юсуфдек шоир билан юзма-юз олди-да, «тандирдан янги ўзилган, ҳали ўзим хам ёд олганим йўқ, сизлар бирини эшитувчисизлар. Турсунали полвон ўкишга миллий кийимда борса, ректор бу Маданият институти бўлса, тўн

года Шоҳимардонга борадиган бўлдик. Набижон ака «Муҳаммад бир зиёрат килиб келайлик деяпти, йиғиштиргинг майдана-чўйда ишларни, кетди», деди. Хўй, дедик. Кўнмай кўринг-чи! Набижон Бокийни биласизу... Эртаси ошом Андикон поездига Мусулмон Намоз, Салим Ашур, Муҳаммад Шариф... чиҳдик. Азонгага уйку тугул, ёнбошлаб ётишада бўлмади. Муҳаммад Юсуфнинг сұхбати, мушоира, улфатчилик дегандек... Тонгага Багдор тумани марказидаги Фуркат станциясида бизни шахсан Абдукахор Абдусаматов кутуб олди. Муҳаммад аканнинг оёғига кўй сўйилди, мезонликинг расм-руссумлари бажарилди. Хозир «Тоҳир-Багдор» иход ўй жойлашган толзорда юзлаб одам йигилган, байрамона шукух хукмонр эди. Ростдан хам Муҳаммад Юсуфдек шоир билан юзма-юз олди-да, «тандирдан янги ўзилган, ҳали ўзим хам ёд олганим йўқ, сизлар бирини эшитувчисизлар. Турсунали полвон ўкишга миллий кийимда борса, ректор бу Маданият институти бўлса, тўн

машина гачвалди. Ҳолатими тушуниб турибисиз, менга нокуляй, шундай шоирни ҳеч бир тайёргарликсиз ҳовлига обид бораманими? Гап эшигим аниқ. Айниқса, Илес акамдан: «бир оғиз ҳабар бериб қўймайсанми, кўй-пўй ёнблатиб кутиб олмаймизми? Ҳа, бола ёш!» Йўл-йўлакай устоз оиласига шароитни суриштирги. Мен шунчаки гап орасида дадам «Тошкентда одам бўлишинингизга кўзим етмайрок турибди, ундан кўра туданимиз газетасида ишлаганинг мавзул. Абдукахор ўзимизни», деганини, ўзим ҳам иккilonib турганини айтдим. Муҳаммад ака муносабат билдири мади.

Хозиригидек эсмада: сўрида ўтирибмиз. Тепамизда ранг ола бошлаган узумлар авгуист шабадасида сокин чай-қалади. Акага ҳовлимиз маъълум тушниш. «Кенг, сарышта экан, ўзбекнинг ҳақиқий ҳовлиси шу-да», деди тандирга ишора килиб. Дадам ишда экан, аям дарров чой дамлаб келдилар. Муҳаммад ака кутилмагандага аямга юзланиб: ая, мен қанчак шоирман, деб сураб қолди. Аям: «Вой! Муҳаммаджон, сиз энг зўй шоирсиз-да, буни ҳамма билди-ю», дедилар чой қатариб. Шундай узбашка бир овози товланиб, «аяжон, ўғлингиз мендан ўн марта зўр шоир, ҳали қўрасиз, мени айтидаймиз, факат буни жойи Тошкентда, мени ёнимда», деди. Аям кўзларига ёш олдилар. Мен билди турибан, бу гаплар онанинг кўнгли учун, менинг келажагим учун бўрттириб айтилганди. Муҳаммад аканнинг шуҳратига якинлашиша мендакларга йўл бўлсин. Устоз одамни, айниқса, онани мана шундай қадрлар эди.

Муҳаммад ака турмушнинг майдана иккичириларига берилилди, ўтиклини туғуярга ўралшиб колмади. Кўйланганда бор овози билан рўй-рост баланд пардаларда кулидай. Ҳаётини, иходини буюк максадларга бағишида. У ўз ҳалкини, тупроғини, ўзбекистонни бегазрасиз яхши кўрарди. Ишончим комилки, агар керак бўлса. Ватан учун ҳеч иккимиздан юнидандан кечишига тайёр эди. «Ўзбекистон менинг онам, кимки унга кўл кўтарса, кўларни уриб синдираман», дегандага ҳақиқий фарзанднинг, ортияти йигитнинг икрорини, яъни ўзин чон сўзини айтганди.

**О, ота маконим,
Онажон ўлкам,
Ўзбекистон, жоним тўшай соянгга.
Сендай меҳриён йўк,
Сенингдек кўркам,
Римни алишмасман бедапоянгга...**

Аканнинг Ватан ҳақидаги кўшиклири минглаб ёшларни тарбиялади, тўғри йўлга солди. «Хеч кимга бермаймиз сени, ўзбекистон!» деб ҳайкирганда юзларларга ларза туши, Ватан қадрини, ёзодини, баҳтини англатди. «Иддаолар кимлай, ҳалқини севган, Истиқлол кўччисига айланган шоир, ўз наввабида, Юртоਬишидан, юртидан меҳр кўрди, ардокланди. «Адабиётга эътибор — мавзаниятга, келажакка эътибор» рисолосида халқа, Ватанга «Муҳаммад Юсуфдек шоирлар зарурлиги алоҳида таъкидланганни шоир икоди ва шахсиятининг мояхитини яққол кўрсатган. Иходкорга кўйилган мезондан келиб чиқиб кайраган бўлса, ўхшаса-ӯхшамаса йўлдан ака тизасига шаптаблаб, осмонга қараб, синкини кулади...

Қайтишда яна Багдодда кўнок бўлдик.

Устоз маҳаллини полвонларни суриштириди: «Тўра половон бўларди, тирикми? Рустам половон вақти кетибида-да, аттар... ўз половонлар ҳам борми? Кейин Марҳаматда сайлаларда кураш бўлишини, Козогистону Татаристондан половонлар келиб белолиш курашида катнашган пайтларни ёслиди. Муҳаммад Юсуф ахён-ахён адига жавоб аския кильмоқчи бўлар, ўхшаса-ӯхшамаса йўлдан ака тизасига шаптаблаб, осмонга қараб, синкини кулади...

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан

бирга, кучли ироди ҳамда фидойи юрак

соҳибий эди. Айни сифатлари билан

Ўзбекистон ҳалқ шоирни Муҳаммад

Юсуф бига унтуилмас сабоклар бе-

риб кетди.

Муҳаммад Юсуф кatta билим ва

хайтий таҳрибад, кенг динёқарса, юк

сак иходи маҳоратга эга, шу билан